

Ohje
24.2.2021

Ohje kaupan yrityksille valmistautumisesta tartuntatautilakimuutoksen (147/2021) sisältämän kirjallisen suunnitelman laatimiseen

HUS-alueen linjaus (<https://avi.fi/tiedote/-/tiedote/69901946>) koskee myös kauppoja. Toiminnanharjoittajien on voitava esittää valvovalle viranomaiselle suunnitelma siitä, miten lähikontaktit asiakastiloissa voidaan tosiasiallisesti välttää ja miten henkilöstön työturvallisuuden varmistamiseksi menetellään. Toistaiseksi (24.2.21) muiden sairaanhoitopiirien alueella ei ole vastaavia määräyksiä annettu.

Aluehallintovirastot ovat paraikaa laatimassa eri toimialoille yhteistä lomaketta ko. suunnitelman pohjaksi – sitä olemme heiltä pyytäneet 9.2.21 ja he ovat tällä viikolla vahvistaneet, että se on tekeillä. He odottavat kuitenkin vielä, tuleeko asiasta STM:n toimesta valtioneuvoston asetusta, jossa tarkennetaan määräyksiä. Odotamme Kaupan liitossa ko. lomakkeen valmistumista sekä mahdollista valtioneuvoston asetusta sen sijaan, että laatisimme kauppoille oman lomakepohjan, koska jälkimmäisessä menettelytavassa olisi riski, että koko suunnitelmapohja pitäisi uusia, mikäli Aluehallintovirastot linjaisivat jostain asiasta eri tavalla.

Tartuntatautilain 58 d §:n mukaisessa päätöksessään HUS-alueen kuntien alueille Aluehallintovirasto velvoittaa toimijoita järjestämään asiakastilojen käytön niin, että asiakkaiden on tosiasiallisesti mahdollista välttää lähikontakti toisiinsa. Toimija voi toteuttaa veloitteensa asiakasmäärää rajoittamalla, asiakaspaikka- tai tilajärjestelyin taikka muulla toimintansa erityispiirteet huomioon ottavalla tavalla. (tartuntatautilain 58 D §:n mukainen päätös 24.2.21; liite.)

Suositamme kaupan yrityksille, että toistaiseksi valmistautuisivat em. lomakkeen täyttämiseen siten, että kuvaisivat lyhyesti keskeisimmät jo käytössä olevat turvatoimet listana (ainakin lähikontaktien välttäminen, 1.):

1. lähikontaktien välttämisen periaatteet erikokoisissa- ja tyyppisissä myymälöissään (esim. jonotustilanteissa, kassaympäristössä, neuvontatilanteissa tai sellaisessa tilanteessa, jossa henkilöstö on asiakastiloissa asiakkaiden joukossa)
 - o miten asiakkaiden kulkua tiloissa ohjataan (esim. kyltit, turvavälitarrat)
 - o miten ruuhkautuminen estetään jonotustilanteissa
 - o onko myymälässä tehty tilajärjestelyjä tai asennettu suojarakenteita (esim. pleksit) vähentämään viruksen leviämiskä
 - o miten turvavälien toteutumista seurataan myymälässä
 - o huom. 15 min aikarajan sisältyminen lähikontaktin määritelmään. Tämä on merkityksellinen erityisesti silloin, kun ko. myymälässä asiointi on nopeataempoista / lyhytaikaista
2. miten kädet on mahdollista puhdistaa myymälään tultaessa sekä mahdollisesti myymälän sisällä eri osastoilla
3. miten maskien käytöstä ohjeistetaan asiakkaita ja henkilöstöä
4. millaiset ohjekyltit ja mahdollisesti kuulutukset myymälöissä on käytettävissä asiakkaille turvaohjeista muistuttamiseen
5. miten asiakkaita yleisesti opastetaan turvaohjeiden noudattamisessa henkilöstön toimesta, kirjallisin ohjein sekä symbolein
6. miten tilojen ja pintojen tehostettua puhdistusta toteutetaan
7. miten työturvallisuuslain edellyttämää vaarojen arviointia päivitetään

Koska päätös antaa toiminnanharjoittajille mahdollisuuden toteuttaa turvatoimet toiminnan erityispiirteiden mukaisesti, emme suositakaan määrittelemään yksityiskohtaista arviointia/laskukaavaa, mikä olisi suurin sallittu asiakasmäärä asiakastilojen neliömäärää kohti.

Odotamme saavamme Aluehallintovirastoilta em. lomakkeen. Lomakkeen täyttämisen lisäksi yritysten on syytä varautua tekemään yhteenveto yllä mainituista turvatoimista. Keskustelu viranomaisten kanssa yksityiskohtaisesta käytännön toteutuksesta on vielä kesken. Asiasta ohjeistetaan lisää, kun viranomaisilta on saatu tietoa.

Laatijat / lisätiedot:

Lauri Kulonen, Kaupan liitto, koronavarautumisen asiantuntija, lauri.kulonen@pty.fi, p. 040 419 9309

Pilvikki Pakola, Kaupan liitto, työmarkkina-asiantuntija, pilvikki.pakola@kauppa.fi, 050 465 9305

Merja Söderström, PTY, lakimies, merja.soderstrom@pty.fi, 050 560 0350